

## POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie zainicjowanej subsydiarnym aktem oskarżenia M. B.  
przeciwko **J. K., T. K. i A. K.**,  
oskarżonym o czyny z art. 267 § 3 k.k. w zw. z art. 18 § 1 k.k.  
po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 19 marca 2019 r.,  
wniosku Sądu Rejonowego w R.  
zawartego w postanowieniu z dnia 28 stycznia 2019 r., sygn. II K [...],  
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,  
na podstawie art. 37 k.p.k.

### **p o s t a n o w i ł**

**przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P.**

### UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 stycznia 2019 r. Sąd Rejonowy w R. wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy innemu Sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu wniosku podniesiono, że na skutek zawiadomienia Prezesa Sądu Okręgowego w R. prowadzone jest pod nadzorem Prokuratora Prokuratury Rejonowej dla miasta R. postępowanie przygotowawcze PR 4 Ds. [...], w którym M. B. postawiono zarzut popełnienia przestępstwa na szkodę Sądu Okręgowego w R.. W ocenie Sądu wnioskującego o przekazanie opisana sytuacja skutkuje tym, że w przedmiotowej sprawie środki odwoławcze będzie rozpoznawał Sąd Okręgowy w R., z którym M. B. pozostaje „w sporze” w związku z prowadzonym postępowaniem przygotowawczym. W ocenie Sądu Rejonowego w R., dodatkowym argumentem przemawiającym za zmianą właściwości miejscowej sądu jest fakt, że świadkami w sprawie

PR 4 Ds. [...] są M. Ś. – ówczesny Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w R. oraz inni pracownicy wymienionego Sądu.

Ponadto Sąd wnioskujący wskazał, że na skutek zawiadomienia Prezesa Sądu Rejonowego w R. prowadzone jest pod nadzorem Prokuratora Prokuratury Rejonowej w R. inne postępowanie w sprawie pod sygnaturą PR 3 Ds. [...], również o czyn z art. 193 k.k., który miał popełnić M. B., tym razem na terenie Sądu Rejonowego w R.. W tym postępowaniu świadkiem jest m.in. SSR R. M. orzekający w II Wydziale Karnym Sądu Rejonowego w R. oraz pracownicy sekretariatu tego Wydziału.

Dnia 26 lutego 2019 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo obrońcy oskarżonych, w którym obrońca sprzeciwia się przekazaniu sprawy innemu sądowi równorzędnemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w R. zasługuje na uwzględnienie.

Do Sądu Rejonowego w R., jako właściwego rzeczowo i miejscowo, wpłynął subsydiarny akt oskarżenia M. B. przeciwko J. K., T. K. i A. K. o czyn z art. 267 § 3 k.k. w zw. z art. 18 § 1 k.k. Na posiedzeniu w dniu 6 listopada 2018 r. oskarżyciel subsydiarny M. B. wniósł o zwrócenie się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k. Uznając zasadność tego postulatu Sąd Rejonowy wydał postanowienie zawierające wniosek o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu.

Trzy okoliczności przesądziły o zasadności tego wniosku. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że M. B. jest stroną postępowania przygotowawczego PR 4 Ds. [...], dotyczącego przestępstwa popełnionego na szkodę Sądu Okręgowego w R., czyli Sądu, który jest sądem odwoławczym od orzeczeń wydawanych w Sądzie Rejonowym w R.. Ponadto świadkami w tej sprawie są: M. Ś. – sędzia II Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w R. oraz pracownicy tego Sądu. Po drugie, do rozpoznania sprawy II K [...] została wyznaczona sędzia Sądu Okręgowego delegowana do orzekania w Sądzie Rejonowym, a zatem sędzia Sądu pozostającego „w sporze” z oskarżycielem subsydiarnym. Po trzecie, Prezes Sądu Rejonowego, w którym miałyby być rozpoznawana sprawa zainicjowana

aktem oskarżenia oskarżyciela subsydiarnego złożył zawiadomienie o popełnieniu przez oskarżyciela subsydiarnego czynu z art. 193 k.k. na terenie tego Sądu. Jak wynika z uzasadnienia postanowienia Sądu Rejonowego zawierającego wniosek o przekazanie sprawy, postępowanie przygotowawcze w tej sprawie toczy się obecnie w fazie in rem, natomiast świadkiem w tej sprawie jest m.in. sędzia orzekający w II Wydziale Karnym Sądu Rejonowego w R. oraz pracownicy sekretariatu tego Wydziału, a więc Wydziału, w którym zarejestrowana została sprawa zainicjowana aktem oskarżenia M. B..

W dotychczasowym orzecznictwie słusznie przyjmuje się, że układ procesowy, w którym prezes sądu okręgowego lub pracownik tego sądu jest stroną postępowania karnego powinien skutkować wyłączeniem od orzekania w tej sprawie sądu rejonowego, wchodzącego w zakres właściwości tegoż sądu okręgowego (por. m.in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2013 r., V KO 3/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r., IV KO 109/13). Ponadto uznaje się, że „jeśli przedmiotowy czyn miał być popełniony w siedzibie sądu okręgowego w toku interwencji Policji podjętej na wezwanie prezesa tego sądu, to dla uniknięcia zarzutów, które mogłyby wskazywać na brak obiektywizmu i bezstronności przy rozpoznaniu zażalenia, celowe jest, by nie było ono rozstrzygane przez sąd rejonowy funkcjonujący w obszarze właściwości miejscowej tego sądu okręgowego” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2018 r., V KO 41/18).

W ocenie Sądu Najwyższego jest prawdopodobne, że w razie rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy przez wyżej wymieniony Sąd Rejonowy mogłoby powstać przekonanie (zapewne nieuzasadnione), o braku warunków do jej rozstrzygnięcia w sposób obiektywny. Tymczasem w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się zasadnie, że kryterium „dobra wymiaru sprawiedliwości” z art. 37 k.p.k. należy odnosić do sytuacji, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania sądu lub stwarzać w odbiorze społecznym przekonanie o niezdolności tego sądu do obiektywnego i rzetelnego rozpoznania sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2018 r., V KO 31/18; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2018 r., III KO 62/18). W zaistniałym układzie sytuacyjnym przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu ma na celu

wykluczenie mogących powstać w opinii publicznej nieuzasadnionych wątpliwości w tej materii.

Podsumowując, dobro wymiaru sprawiedliwości uzasadnia przeniesienie rozpoznania sprawy II K [...] do innego sądu równorzędnego. Jednocześnie Sąd Najwyższy uznał, że sądem właściwym powinna być jednostka spoza właściwości Sądu Okręgowego w R., dlatego też przekazał tę sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P., jako sądowi, do którego dojazd nie będzie kłopotliwy dla stron postępowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.